

Сеячът

Видях как звездите се гмуркат в нощта
за да изтеглят за ръка безръжките тополи

Видях как се провираме внимателно
между пулсиращите хриле на желанието

Видях че говорим на различни езици
но лежим по един и същи начин на брега

Не посмяхме да питаме защо сме тук
нито как ще продължим когато си тръгнем

Една щедра ръка с отривист жест хвърляше
непознати семена в браздите на смъртта ни

Генезис

Как се пише стихотворение
сред чували натъпкани с дрехи
на отдавна мъртва старица
как се пише върху дюшек опънат на пода
обсаден от разбити мебели в схватка
за наследство жилище с почернели тапети
как се пише пред болните ръце на майка ми
проснати като одрани агнета на масата
как се пише под звуците на раздрънкан хладилник
покрит с миниатюрни катедрали и мостове
свличащи се бавно и неудържимо към пода
как се пише сред камари плюшени играчки
натъпкани в кошници и кашони
като задушени бежанци
как се пише край кулите от книги
които се издигат и рушат
без да ги разлиствам
излишно е
следобедната светлина блести
в екрана на лаптопа
не виждам страницата
само праха
топъл златист космос

Второкласен път

Дори не видях ясно лицето
седеше на бетонен отломък
пред стар трафопост край шосето
целият обрасъл в храсти и дървета

може би пушеше може би не
от нивите наоколо се вдигаеше пара
току-що беше валяло за кратко
и миришеше силно на гнила трева

забелязах само острите рамене
и обърнатата настрани глава
като в рисунка на Егон Шиле
или на ранния син Пикасо

лепкава сантиментална тръпка
смесила насладата и скръбта

Kiril Vasilev (Sofia 1971) è poeta, critico d'arte e insegna alla Facoltà di Filosofia dell'Università di Sofia "San Clemente di Ocrida". *Mentre la neve* si scioglie (titolo originale, *La processione* [Šestvieto]) è il suo quarto e più recente libro di poesia, vincitore nel 2022 della prima edizione del "Premio letterario Konstantin Pavlov" e tradotto in italiano da Alessandra Bertuccelli per Valige Rosse. Vasilev ha esordito nel 2004 con *Tre poemi* [Tripoemi]. Sono seguite, nel 2010, l'opera *Pagine mancanti* [Lipsvašti stranici] e, nel 2015, *Province*

Traduzioni di Alessandra Bertuccelli

Il seminatore

Ho visto le stelle tuffarsi nella notte
e portare per mano i pioppi senza mani

Ho visto il nostro prudente transitare
fra le pulsanti branchie del desiderio

Ho visto che parliamo in lingue diverse
ma in egual modo giaciamo sulla riva

Non abbiamo osato chiedere perché siamo qui
né come proseguiremo quando ce ne saremo andati

Una generosa mano con un gesto brusco gettava
semi ignoti nei solchi della nostra morte

Genesi

Come si scrive una poesia
tra sacchi colmi di vestiti
di un'anziana morta da tempo
come si scrive su un materasso steso per terra
assediato da mobili sbreccati bisticciando
per la casa ereditata con la carta da parati annerita
come si scrive davanti alle mani malate di mia madre
abbandonate come agnelli scuoiati sul tavolo
come si scrive al suono di un frigorifero sgangherato
coperto di cattedrali e ponti in miniatura
che franano con moto lento e inarrestabile
come si scrive tra mucchi di giocattoli di peluche
stipati in ceste e scatoloni
come migranti morti asfissati
come si scrive accanto a pile di libri
che s'innalzano e si sfasciano
senza sfogliarli
è troppo
la luce pomeridiana splende
sullo schermo del portatile
non vedo la pagina
solo la polvere
tiepido cosmo aureo

Una strada di seconda classe

Il viso non lo avevo visto bene
sedeva su un masso di cemento
davanti a un vecchio trasformatore
tutto coperto di cespugli e alberi

forse fumava forse no
dai campi intorno si sollevavano vapori
aveva appena piovuto un poco
e c'era un forte odore d'erba marcia

avevo notato solo le spalle aguzze
e la testa rasata ai lati
come un disegno di Egon Schiele
o un Picasso del periodo blu

un appiccicoso brivido sentimentale
misto a godimento e afflizione

се плъзна по гръбнака ми и спря
в подутите изтръпнали ходила

не си платих за удоволствието
хора като мен никога не плащат
по-лоши са от тираджиите
които тя всекидневно обслужва

Докато снегът се топи

Очите ти хлътват навътре
гноята залепва клепачите
устата ти зее и езикът е сух
свит на топка напухан
не мога да сграбча агонията
да я сдъвча и превърна в моя
мога само да вдишвам дълбоко
миризмата на урината
на гниещото от седмици месо
да слушам внимателно всеки вик
всяко съвсем тихо хриптене
преди да изляза навън зашеметен
от невинността на света
в който умираме

Безкрайна светлина

Идва и този ден
започваш да харесваш погребенията
обличането на захабения сватбен костюм
обуването на подпетените сватбени обувки
купуването на четен брой бели цветя
кичозния граждански ритуал
и облекчението на сълзите
като безшумно уриниране

най-вече целуването на мъртвеца
и усилието да задържиш студа
максимално дълго върху устните си
за да може цялото ти същество
да се събере в него
като в архимедова точка
за да повдигнеш най-сетне света
защото това е истински безсмислено

после излизането на слънце
разминаването с другото погребение
като пред данъчно управление
в последния ден за подаване на декларации
и погледът към малкия къс комин
на крематориума
който ритмично изпуска сивкав дим
като туристическо корабче

махваш на пасажерите и тръгваш
пред теб е само светлина
безкрайна безразлична неразкриваща нищо
светлина

Болница край реката

Понякога нуждата да се изпикаеш
в непознат град
може да те отведе до болница
на брега на голяма ленива река
където щом откриеш тоалетната за пациенти
в най-далечния от коридорите
и изслушаш проповедта на течащата по стената вода
излизах на двора ослепен
внезапно осъзнал че това е твоят дом

трябваше да минат години
докато разбереш че истинското ти призвание е

mi scivolava giù lungo la schiena
fino ai piedi gonfi intorpiditi

non l'ho pagato quel piacere
la gente come me non paga mai
è peggiore dei camionisti
che lei quotidianamente serve

Mentre la neve si scioglie

I tuoi occhi s'infossano
il pus incolla le palpebre
la tua bocca è spalancata la lingua è secca
acciambellata screpolata
non posso prendere l'agonia
masticarla farla mia
posso solo respirare profondamente
l'odore dell'urina
della carne putrescente da settimane
ascoltare attento ogni grido
ogni lievissimo rantolo
prima di uscire fuori stordito
dall'innocenza del mondo
in cui moriamo

Una luce infinita

Viene anche questo giorno
cominciano a piacerti i funerali
indossare l'abito da sposo logorato dal tempo
le scarpe da sposo sfondate al calcagno
acquistare un numero pari di fiori bianchi
il rituale cittadino di cattivo gusto
e il sollievo delle lacrime
come un silenzioso urinare

soprattutto baciare il morto
e lo sforzo di trattenere il freddo
il più possibile sulle labbra
perché tutto il tuo essere
si raccolga in lui
come in un punto di Archimede
e tu possa finalmente sollevare il mondo
perché questo è veramente assurdo

poi uscire al sole
incrociare l'altro funerale
come davanti all'ufficio postale
il primo del mese
e lo sguardo verso il piccolo corto comignolo
del crematorio
che emette ritmicamente fumo grigio
come un traghetto turistico

saluti i passeggeri agitando la mano e t'incammini
davanti a te c'è solo una luce
infinita indifferente una luce
che niente rivela

L'ospedale sul fiume

Talvolta il bisogno di pisciare
in una città sconosciuta
può condurti a un ospedale
sulla riva di un grande fiume placido
dove non appena scopri la toilette per i pazienti
nel più remoto corridoio
e resti in ascolto dell'orazione dell'acqua lungo la parete
esci accecato nel cortile
realizzando che questa è casa tua

sono dovuti passare anni
perché ti accorgessi che la tua vera vocazione è

да бъдеш пациент в провинцията
кухненски прибор покрит с мазнина и прах
подчиняващ се безпрекословно на ръката
която посяга към него

сега си истински излишен
свободен от себе си неразличим
от разкривените изсъхнали борове
от фалиралния мол с откъртени неоновии реклами
от улицата със сринатата къща
пред която царствено стои изтърбушен фотьойл
от комина без фабрика стърчащ като обелиск
от безкрайните огради от гофрирана ламарина
с разтекли се свастики по тях
от изгнилите дървени маси върху които обядват
безименни близки на безименни болни
от сметищата край реката

по-добре че я намираш така неподвижна
сивозелена без отражения
непоносимата тишина на болничните стаи
потъва в нея без да оставя следи
като водите от градската канализация
само безсмъртните старци с въдиците
идват и си отиват
със своя улов от мършави сенки

не си тук да оздравяваш
а да дадеш възможност на този малък свят
да изпълни спокойно дълга си
да те изгребе безшумно като пясъчен насип
зад който ще видиш за кратко гората на отсрещния бряг
преди отново да гръмне сватбарската музика
в един от корабите-кръчми
и непобедимият глас на крайречната тиня
в която лигав и топъл се ражда животът
радостно да закрепещи

Шествието

Вратите са отворени

светлината вика светлината

облаците на света са тръгнали

горите на света са тръгнали

планините и пустините са тръгнали

реките езерата долините на света са тръгнали

моретата и морските дъна са тръгнали

Бог е мъртъв повтаряме Бог е мъртъв

но те са тръгнали

крематориумите общите гробове
взривените градове потопените кораби
кулите и бездните са тръгнали

ветровете на света са тръгнали

угасналите слънца запалените ледници
очите на слепите ръцете на безръките
са тръгнали

Бог е мъртъв повтаряме Бог е мъртъв

но те са тръгнали

градовете на света са тръгнали

кланниците мините заводите
фалиралите банки раковите болници
са тръгнали

la degenza in un ospedale di provincia
posate unte e polverose
incondizionatamente sottomesse alla mano
che fa per prenderle

ora sei veramente di troppo
libero da te stesso indistinguibile
dagli abeti secchi e ricurvi
dal centro commerciale fallito con le insegne al neon staccate
dalla strada e la casa in rovina
con una poltrona sventrata piazzata davanti
dalla ciminiera svettante di una fabbrica dismessa
dagli infiniti recinti di lamiera ondulata
imbrattati di svastiche colate
dai tavoli di legno marciti dove pranzano
i cari senza nome di malati senza nome
dalle discariche sul fiume

meglio trovarlo così immobile
grigioverde senza riflessi
l'insopportabile silenzio delle stanze dei malati
vi sprofonda senza lasciar traccia
come le acque della rete fognaria
solo gli immortali vecchietti con la lenza
vanno e vengono
con il loro bottino di ombre macilente

non sei qui per guarire
ma per dare la possibilità a questo piccolo mondo
di adempiere tranquillamente il proprio dovere
di scavarti silenziosamente come un argine di sabbia
dietro cui vedrai di sfuggita il bosco sulla riva opposta
prima che riattacchi la musica di una festa di nozze
in una delle navi ristorante
e che l'invincibile voce del limo lungo il fiume
in cui viscida e calda nasce la vita
prorompa in grida di gioia

La processione

Le porte sono aperte

la luce chiama la luce

le nuvole del mondo sono partite

i boschi del mondo sono partiti

le montagne e i deserti sono partiti

i fiumi i laghi le pianure del mondo sono partiti

i mari e i fondali marini sono partiti

Dio è morto ripetiamo Dio è morto

ma loro sono partiti

i crematori le fosse comuni
le città rase al suolo le navi affondate
le torri e i baratri sono partiti

i venti del mondo sono partiti

i soli spenti i ghiacciai infuocati
gli occhi dei ciechi le mani dei monchi
sono partiti

Dio è morto ripetiamo Dio è morto

ma loro sono partiti

le città del mondo sono partite

i mattatoi le miniere le fabbriche
le banche fallite gli ospedali oncologici
sono partiti

животните на света са тръгнали
 изгубените сателити заровените сметища
 са тръгнали

птиците на света са тръгнали
 ятата им се разпиляват носят сянката си
 на неродените

пътищата на света са тръгнали
 тишината на света е тръгнала

Бог е мъртъв повтаряме Бог е мъртъв
 но те са тръгнали

светлината на света не изостава
 рони цветовете си по раменете на вървящите

дъждовете на света са тръгнали
 ураганите снежните бури

удавените носят вода на моретата
 изгорените подават хляб на огъня

неоткритата материя налучква ритъма
 върви не изостава

мракът на света е тръгнал
 и мракът на мрака върви до него

покъщината на хилядолетията е тръгнала
 масите леглата столовете на всички векове

галактиките на света са тръгнали
 луните и кометите обраслите с мъла звезди
 продължават не спират

Бог е мъртъв повтаряме Бог е мъртъв
 но те са тръгнали

посоките на света са тръгнали
 времената на света са тръгнали
 физичните константи и бездомните котета
 всички вървят

нека радостта слезе в смъртта
 нека отнесе името което само тя знае

Бог е мъртъв повтаряме Бог е мъртъв
 така е

но те са тръгнали

Посвещение

Дойдох да ви чуя
 скъпи гласове
 между голите скули на хълмовете

дойдох да чуя мълчанието ви
 във въздуха над мен
 в следите от тракторните гуми в пръстта
 в разкъсаните чували пълни с мазилка
 разхвърляни край пътя

едно малко момче с жълта шапка
 се затичва по същия път сред нивите
 и се хвърля по гръб
 смее се става и пак се хвърля
 знае че баща му ще го вдигне накрая

житото е покълнало
 сред парчета от найлони и пластмасови бутилки
 разпилени навсякъде из полето

gli animali del mondo sono partiti
 i satelliti perduti le discariche interrate
 sono partiti

gli uccelli del mondo sono partiti
 sfilacciandosi in stormi stendono la propria ombra
 sui non nati

le strade del mondo sono partite
 il silenzio del mondo è partito

Dio è morto ripetiamo Dio è morto
 ma loro sono partiti

la luce del mondo non resta indietro
 sgretolando i suoi colori sulle spalle di chi sta andando

le piogge del mondo sono partite
 gli uragani le tempeste di neve

gli annegati portano acqua ai mari
 gli arsi offrono pane al fuoco

la materia non ancora scoperta coglie il ritmo
 va non resta indietro

la tenebra del mondo è partita
 e la tenebra della tenebra procede al suo fianco

la mobilia dei millenni è partita
 i tavoli i letti le sedie di tutti i secoli

le galassie del mondo sono partite
 le lune e le comete le stelle coperte di ciance
 continuano non si fermano

Dio è morto ripetiamo Dio è morto
 ma loro sono partiti

le direzioni del mondo sono partite
 i tempi del mondo sono partiti
 le costanti fisiche e i gatti randagi
 stanno tutti andando

che la gioia scenda nella morte
 che si porti via il nome che solo lei sa

Dio è morto ripetiamo Dio è morto
 è così

ma loro sono partiti

Dedica

Sono venuto per sentirvi
 care voci
 fra gli zigomi nudi delle colline

sono venuto per sentire il vostro silenzio
 nell'aria sopra di me
 nelle tracce delle gomme dei trattori
 nei sacchi strappati pieni di stucco
 messi qua e là sul ciglio della strada

un bambino con un cappello giallo
 si avvia correndo su quella stessa strada tra i campi
 e si getta a terra supino
 ride si alza e si getta di nuovo
 sa che suo padre alla fine lo solleverà

il grano è germogliato
 tra pezzi di nallon e bottiglie di plastica
 disseminati nel campo

като късчета от неизлично чувство за вина
която вече сме обикнали

знам че сте тук
и затова вървя без да се обръщам
аз няма да науча нищо от вас
но ще повървя още малко и ще погледам дърветата
край шосето в далечината

техните съвсем тънки клони
като капилари по кожата на угасващото небе
почти напомнят че нежността е пределът
на реалното

Листото на царевицата

Мисля за листото на царевицата
с огънат връх

мисля за мига на равновесието
преди това

мисля за силата и тежестта
за бавното напредване нагоре
на живота

мисля за пръстта и корените
за милиардите години смлени в пръстта
които се изкачват безшумно по стъблото
докато стигнат до това листо

аз гледам шествието
раменете и гърбовете на безименните
затъващи бавно в пръстта
и виждам как пръстта ги смила
заедно с домашните животни и идоли им

техният сън се добавя към съня
на бездънната земя
и набъбва в стъблото на царевицата
всяка клетка пази частица от обещанието
на този сън

аз гледам с ослепени очи
немислимите дървета с големина на градове
гребящи с рухналите си клони към дъното
към извора на същия сън

някъде там на дъното
ветровете се раждат от нищото
и започват да се изкачват към корените
да оглаждат камъните и лицата
преди да предадат формата им
на живота

мисля за листото на царевицата
мисля за прегърнатите мъртви
които са се изкачвали по него до мига
когато върхът се е огънал

най-вече мисля за мига преди това
когато все още пътят е продължавал нагоре
и една единствена двойка прегърнати мъртви
е стъпила вече отвъд

и небето е било същото
и облаците по него не са търсили нищо друго
освен да бъдат облаците на това небе
посочено за кратко от листото на царевицата
преди да се огъне

come brandelli di un inguaribile senso di colpa
a cui siamo ormai affezionati

so che siete qui
e per questo cammino senza voltarmi
da voi non potrò sapere niente
ma camminerò ancora un po' e guarderò gli alberi
lungo la strada in lontananza

i loro sottilissimi rami
come capillari sulla superficie del cielo che si spegne
ricordano quasi che la delicatezza è il limite
del reale

La foglia del mais

Penso alla foglia del mais
con la cima piegata

penso all'attimo di equilibrio
che lo ha preceduto

penso alla forza e alla pesantezza
del lento avanzare verso l'alto
della vita

penso alla terra e alle radici
ai miliardi di anni macinati nella terra
e alla loro quieta arrampicata lungo il fusto
per arrivare a questa foglia

io guardo la processione
le spalle degli ignoti
che sprofondano lentamente nella terra
e vedo la terra intenta a macinarli
con gli animali domestici e i loro idoli

il loro sonno si aggiunge al sonno
della terra abissale
e si dilata nel fusto del mais
ogni cellula conserva un granello della promessa
di questo sogno

io guardo con occhi accecati
inimmaginabili alberi grandi come città
sbracciare con i rami spezzati verso il fondo
verso la fonte dello stesso sogno

da qualche parte sul fondo
i venti nascono dal nulla
e iniziano a salire verso le radici
a smussare le pietre e i volti
prima di conferire forma
alla vita

penso alla foglia del mais
penso ai morti abbracciati
e al loro arrampicarsi entro l'attimo
in cui la cima si è piegata

soprattutto penso all'attimo prima
quando la strada era ancora in salita
e un'unica coppia di morti abbracciati
era già passata al di là

e il cielo era lo stesso
e le nuvole non cercavano altro
che essere nuvole di quel cielo
indicato per breve tempo dalla foglia del mais
prima di piegarsi